รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง ภาษาถิ่น ๔ ภาค

ครูวิไลพร วิไลลักษณ์

ไทย

ภาษาถิ่น ๔ ภาค

ภาษาถิ่น

มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

ท ๔.๑ ป.๖/๒ ใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล

เพลง “ตาเว็นเอย

ตาเว็นเอยขึ้นสีแดง
ฮอดยามแลงส่งแสงซู่มื้อ
ยามมื้อเช้าสีตาเว็นเจ้างาม
ขอแหวนวงงามให้หลานข้อยแหน่
เอาหลานแบมือมาให้เพิ่น
เพิ่นสิให้แสงเงินแสงคำ
ให้บักหำเจ้าใหญ่เจ้าสูง
เป็นเจ้าลุงเป็นขุนเป็นท้าว
มีความห้าวเป็นนายเป็นขุน
ให้ผลบุญอุ้มชูเจ้าไว้

ขอขอบคุณที่มาภาพ : https://omf.org

จับคู่ภาษาถิ่น

ตาเว็น	ให้หลานฉันด้วย
ฮอดยามแลง	เด็กน้อย
ซูมื้อ	กล้าหาญ
ให้หลานข้อยแน	ตะวัน
เพิ่น	ทุกวัน
บักหำ	เขา, ท่าน
ห้าว	ถึงยามเย็น

นักเรียนเล่าประสบการณ์การใช้ภาษาถิ่นของตน

เล่นเกม “จับคู่ภาษาถิ่น”

มะละกอ	เบิ่ง	บะก้วยเต็ด	ขี้จุ๊
สับปะรด	ขี้ฮก	บะขะนัด	พุทรา
โกหก	แล	บักหุ่ง	ผ่อ
พุทรา	บักนัด	หมะด้น	บักทัน
ดู	ย่านัด	ขี้ตั๋ว	ลอกอ

มะละกอ	ลอกอ	บะก้วยเต็ด	บักหุ่ง
สับปะรด	ย่านัด	บะขะนัด	บักนัด
โกหก	ขี้ฮก	ขี้จุ๊	ขี้ตั๋ว
พุทรา	พุทรา	หมะดัน	บักทัน
ดู	แล	ผ่อ	เบิ่ง

จับคู่สนทนาภาษาถิ่น

หล้า : มื้ออื่นเฮาไปกินตำบักหุ่งกันบ่

แดง : ตำลอกอหรอยหม้าย

น้อง : ไปกิ๋นตี้กาดสวนแก้วน้อ ลำแต้ๆ

สรุปความแตกต่างของภาษาถิ่น

ภาษาถิ่น

เป็นภาษาที่ใช้พูดสื่อสารกันภายในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง การเรียกของสิ่งเดียวกันนั้น แต่ละท้องถิ่นใช้คำต่างกัน จึงต้องมีภาษาไทยกลางเพื่อติดต่อสื่อสารได้ตรงกันทุกภาค

ภาษาถิ่นในประเทศไทย แบ่งเป็น ๔ กลุ่ม คือ

๑. ภาษาไทยถิ่นกลาง

๒. ภาษาไทยถิ่นใต้

๓. ภาษาไทยถิ่นอีสาน

๔. ภาษาไทยถิ่นเหนือ

ภาษาถิ่นกลาง

นอกจากภาษาราชการของ

ชาวกรุงเทพฯ แล้วเรายังสามารถ

ได้ยินสำเนียงภาษาเหน่อของคน

จังหวัดนครปฐม และสุพรรณบุรีด้วย

ภาษาถิ่นเหนือ

เป็นภาษาที่มีสำเนียงโดดเด่นไม่เหมือนใคร เช่น ปวดต้อง แปลว่า ปวดท้อง และมักลงท้ายประโยคอย่างอ่อนหวานด้วยคำว่า “เจ้า”

ภาษาถิ่นอีสาน

มักเป็นคำหรือสำเนียงที่เราได้ยินคุ้นหู เช่นคำว่า ไปบ่ แปลว่า ไปหรือเปล่า, ชั่วโมง พูดว่า ซัวโมง, ข้างแรมพูดว่า เดือนดั๋บ ฯลฯ

ภาษาถิ่นใต้

มักจะเป็นคำพูดห้วนๆ สั้นๆเช่น คำว่า ตะกร้า พูดว่า กร้า, กระทะพูดว่า ทะ, วันพฤหัสบดี พูดว่า วันหัด เป็นต้น

ตารางเปรียบเทียบ
ความแตกต่าง
ของเสียง

ภาษาไทยกลาง	ภาษาถิ่นเหนือ	ตัวอักษรเปลี่ยน
ช้าง	จ๊าง	ช → จ
เรือน	เฮือน	ร → ฮ
วัว	งัว	ว → ง

ภาษาไทย กลาง	ภาษาถิ่น อีสาน	ตัวอักษร เปลี่ยน
ช้าง	ซ้าง	ช → ซ
เรือน	เฮือน	ร → ฮ
เคียว	เกี่ยว	ค → ก

ภาษาไทยกลาง	ภาษาถิ่นอีสาน	ตัวอักษรเปลี่ยน
จระเข้	เค้	สั้นลง
ตลาด	หลาด	สั้นลง
ถนน	หนน	สั้นลง

ให้นักเรียนศึกษาภาษาถิ่น

จากเพลง แล้วแปลความหมาย

ของภาษาถิ่นที่ปรากฏใน

เนื้อเพลงให้เป็นภาษากลาง

ตัวอย่าง

เนื้อเพลง : น้องเป็นสาวขอนแก่น

ยังบ่เคยมีแฟนบ้าน

อยู่แดนอีสาน

ภาษาถิ่น : บ่เคย = ไม่เคย

กินข้าวหรือยัง กำลังเฮ็ดหยังหนออ้าย คิดฮอดหลายๆ หัวใจให้โทรมาตาม

ภาษาถิ่น : เฮ็ดหยัง = ทำอะไร

อ้าย = พี่

คิดฮอด = คิดถึง

หลาย = มาก

ข้าเจ้า เป็นสาวเจียงใหม่ แหมบ่เต้าใดก็จะเป็นสาวแล้ว ตึงวันมีบ่าวมาแอ่ว มาอู้มาแจว...

ภาษาถิ่น : ข้าเจ้า = ฉัน เจียงใหม่ = เชียงใหม่

บ่เต้าใด = ไม่เท่าไร ตึง = ถึง บ่าว = ชายหนุ่ม

แอ่ว = เที่ยว อู้ = พูดคุย แจว = แซว

ไผโทรมาเน้อ ฟังเสียงลอดสายใจกลั้น ผู้ชายคนนั้นสำคัญกว่าอ้ายแม่นบ่ อย่าเว้าดนหลายซ่อยวางสายจักคราวได้บ่

ภาษาถิ่น :

ไผ = ใคร

อ้าย = พี่ชาย

บ่ = ไม่

แม่น = ใช่

เว้า = พูด

ดน = นาน

หลาย = มาก

ซ่อย = ช่วย

จักคราว = สักครั้ง

ใบงานที่ ๐๓ วิเคราะห์ภาษาถิ่น

ตอนที่ ๑ เขียนคำภาษาถิ่นในช่องขวามือที่มีความหมายตรงกันกับภาษาไทยมาตรฐานที่กำหนด (๑๐ คะแนน)

ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นเหนือ
ตะไคร้	
แตงกวา	
ส้มเขียวหวาน	
กระท้อน	
จิ้งเหลน	
รองเท้าฟองน้ำ	

ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นอีสาน
จิ้งเหลน	
พรุ่งนี้	
ลำธาร	
มะเขือพวง	
กิ้งก่า	
จระเข้	

ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นใต้	ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นในชุมชน
ฟักทอง			
ตะกร้า			
พูด			
ขมิ้น			
ไตปลา			
มะนาว			

ตอนที่ ๒ เลือกคำภาษาถิ่นที่ชอบที่สุด จำนวน ๕ คำ นำไปแต่งประโยค (๑๐ คะแนน)

สวยจังเลย = งามหลาย	สบายอกสบายใจ = ซว่างอกซว่างใจ๋	กลับบ้าน = ปิ๊กบ้าน
ไปดูหนัง = ไปแลหนัง	อย่าพูดเสียงดัง = จ๊ะไปอู้ดัง	จอบเบิ่ง = แอบดู
จันทรุปราคา = กบกินเดือน	แลหวันตกดิน = ดูพระอาทิตย์ตกดิน	ยี่สิบบาท = ซาวบาท

ตัวอย่าง ต่อเช้า = พรุ่งนี้ | ต่อเช้าเราจะหลบบ้านปักษ์ใต้บ้านเรา

๑.

๒.

๓.

๔.

๕.